

BLOC 2: GESTIÓ FINANCERA

▪ Estructura econòmica i financera de l'empresa i classificació de les principals fonts de finançament

Estructura econòmica i financera de l'empresa

L'estructura econòmica de l'empresa representada per l'actiu del seu balanç precisa d'una estructura financera representada pel net i passiu, que indiqui l'origen de les diferents fonts financeres utilitzades en cada moment. La correspondència entre les inversions i el seu finançament és inseparable.

Classificació de les principals fonts de finançament

Què és una font de finançament? Són els recursos líquids o els mitjans de pagament a la disposició de l'empresa per fer front a les seves necessitats dineràries.

Les diferents fonts de finançament que té l'empresa són e PN i Passiu del balanç de situació. El finançament pot tenir una procedència externa o interna.

Fonts de finançament propi: són els recursos més estables, ja que no s'han de tornar en tota la vida.

- **Capital [finançament extern]:** format per les aportacions dels socis (accions) i a més per les ampliacions successives de capital que es puguin produir. Les aportacions poden procedir de persones individuals, d'empreses, de grups d'empreses...
- **Reserves i amortitzacions [finançament intern]:** fonts o recursos financers generats en l'interior de l'empresa i que no provenen d'aportacions exteriors. Medis de finançament que l'empresa genera.
 - **Reserves:** provenen dels beneficis no distribuïts per l'empresa i formen part de l'autofinançament intern. Les reserves són beneficis que es queden a l'empresa i serveixen per fer noves inversions i, d'aquesta manera en possibilita el creixement. És per això que les reserves també reben el nom d'autofinançament d'enriquiment.
 - **Amortitzacions:** estan formades pel valor que va perdent l'immobilitzat en el procés de producció. Els béns de l'immobilitzat perden valor per diferents motius: per l'ús propi, que fa que es desgastin físicament, o bé per la seva obsolescència tècnica i funcional, a causa dels canvis tecnològics que es produeixen. Quan s'acaba un exercici econòmic es calcula la pèrdua del valor que s'ha produït en els actius de l'empresa i s'incorpora al valor del producte com un cost més que es recuperarà en el moment en què es cobri l'import de la venda. A mesura que passen els anys, el fons d'amortització va augmentant en el valor que s'han depreciet els actius; per tant, al final de la vida econòmica d'aquests actius, l'empresa podrà substituir-los fent ús dels diners acumulats en el fons. També reben el nom d'autofinançament de manteniment.

Fonts de finançament aliè: les empreses normalment necessiten més recursos que els que proporciona el finançament propi; per això han de recórrer al finançament aliè.

- **A llarg i curt termini:**

→ Préstecs: les empreses demanen préstecs a les institucions de crèdit (bancs, caixes d'estalvi...) per poder finançar-se. Un cop aprovat el préstec es pot disposar dels diners de manera immediata; aquests diners s'han de tornar amb els interessos corresponents segons les condicions establertes.

- **A llarg termini:**

→ **Emprèstits:** són títols de crèdit (obligacions, bons...) que emeten les empreses i que són adquirits per particulars a canvi d'un interès. El posseïdor d'una obligació és, en definitiva, un creditor de l'empresa. Quan les empreses necessiten una gran quantitat de diners i les condicions dels préstecs que els ofereixen els intermediaris financers no són econòmicament acceptables, demanen préstecs als particulars mitjançant l'emissió d'obligacions o bons.

→ **Lísing:** és una operació financera a llarg termini, portada per institucions especialitzades i que es fonamenta en un contracte d'arrendament (lloguer) de béns amb opció de compra.

→ **Rènting:** consisteix en el lloguer de mobles a llarg termini. L'arrendatari es compromet al pagament d'una renda fixa mensual i l'empresa de rènting presta els següents serveis: ús i manteniment del bé, assegurança a tot risc i opcions al acabar el contracte. A diferència del lísing, no hi ha opció de compra. Altres diferències són: les deduccions fiscals en el rènting són de 100% i en el lísing els interessos i una part del cost del bé. També cal dir que el rènting sol es per a bens mobles.

- **A curt termini:**

→ **Pòlissa de crèdit:** consisteix en que una entitat obre un compte de crèdit al prestatari (aquest preveu possible necessitats futures però no sap exactament quina serà la quantitat que necessitarà) per a que disposi d'ella en la forma que cregui convenient dins del termini i quantia (límit) estipulat. El cost de l'operació, a part de les comissions, estarà en funció de les quantitats disposades.

→ **Crèdit comercial:** aparentment gratuït, és el finançament automàtic que aconsegueix l'empresa quan deixa a deure les compres que fa als proveïdors. Amb els diferents materials i subministraments adquirits l'empresa por treballar, fet que implica un finançament per a l'empresa durant el temps que trigui a pagar les factures.

→ **Descompte d'efectes:** el proveïdor ens pot demanar acceptar lletres de canvi, i descomptar aquests efectes en una entitat financera. D'aquesta manera el proveïdor rep una quantitat del banc (que és inferior) i nosaltres paguem al seu venciment l'import que figura en la lletra al Banc. Aquesta diferència és el descompte. Suposa un elevat cost de comissions i interès.

→ **Facturatge:** consisteix en la venda de tots els drets de crèdit sobre clients (factures, lletres...) a una empresa denominada factor, la qual proporciona a l'empresa una liquiditat immediata i li evita els problemes impagats. Suposa un elevat cost de comissions i interès.

- **Concepte i tipologies d'inversió:**

Què és una inversió? Aplicació de mitjans financers a la compra, renovació o millora d'elements de l'immobilitzat que té com a objectiu la millora de la capacitat productiva de l'empresa. La inversió de les empreses possibilita el creixement econòmic.

Tipologies d'inversió:

1. **Classificació segons el suport de la inversió:**

- Físiques: adquisició actiu material
- Immaterials: suport de la inversió és un actiu intangible
- Financeres: adquisició actiu financer

2. Classificació segons el període de temps que dura la inversió:

- A llarg termini
- A curt termini

3. Classificació segons la finalitat de la inversió dins de l'empresa:

- De reposició o renovació: canviar actiu vell per un nou
- Estratègiques: adaptació de l'empresa als canvis tecnològics i l'increment de la seva competitivitat

4. Classificació segons la relació de la inversió amb altres inversions

- Substitutiva: efectuar una inversió limita la realització d'altres
- Complementària: efectuar una inversió facilita l'acompliment d'una altra
- Independent: efectuar una inversió afecta de manera indiferent la realització d'una altra

▪ Mètodes de selecció d'inversions estàtics. Càlcul i interpretació del període de recuperació (payback)

Què són els mètodes de selecció d'inversions estàtics? Són aquells que amb el raonament estàtic es treballa com si els diners que es cobren i es paguen en diferents moments tinguessin el mateix valor, els fluxos tenen el mateix valor encara que es produeixen en diferents moments.

Càlcul i interpretació del període de recuperació (payback)(T)

Representa el nombre d'anys que es triga a recuperar el desemborsament inicial (D_0).

- En el cas que tots els fluxos siguin constants el termini és igual a $D_0/FCaixa$
- En el cas que siguin diferents s'obté de l'acumulació dels diferents fluxos de caixa fins arribar al desemborsament inicial.

Per seleccionar una inversió aplicant aquest criteri, cal triar la que doni un valor de T més baix i rebutjar aquells projectes en què no es recuperi la inversió.

▪ Mètodes de selecció d'inversions dinàmics. Càlcul i interpretació del VAN (Valor Actual Net) i interpretació de la TIR (Taxa Interna de Rendibilitat)

Què són els mètodes de selecció d'inversions dinàmics? Són aquells que amb el raonament dinàmic es té en compte el diferent valor dels diners segons el moment en què es produeix el flux de caixa, tenen en compte el moment concret en què es produeix l'entrada o la sortida de les quantitats monetàries.

Característiques d'una inversió: D_0 , durada temporal, fluxos nets de caixa (C-P) i valor residual.

Càlcul i interpretació del VAN

Consisteix a actualitzar tots els fluxos nets de caixa al moment actual (moment zero) i obtenir el valor capital en aquest moment. Les quantitats s'han de sumar o restar segons que representin entrades o sortides monetàries provocades per la inversió.

$$VAN = D_0 + \frac{F_1}{(1+i)} + \frac{F_2}{(1+i)^2} + \frac{F_n}{(1+i)^n}$$

VAN negatiu: la inversió no s'efectuarà

VAN positiu: la inversió s'efectuarà. Si es positiva ($VAN > 0$) vol dir que aquesta inversió té una rendibilitat més alta que invertir el desemborsament inicial a la taxa d'actualització durant el termini que dura la inversió per tant és millor alternativa.

Interpretació de la TIR

És la taxa d'actualització o descompte, que s'anomena r , i fa que el valor del VAN sigui 0. Indica la rendibilitat màxima que genera la inversió

El valor de r proporciona una mesura de la rendibilitat de la inversió; per seleccionar una inversió s'ha de comparar aquesta taxa de rendibilitat amb el tipus d'actualització o descompte del mercat (i)

- $r > i$ → convé fer la inversió, ja que s'obté una rendibilitat superior a la del mercat, el VAN donarà un resultat positiu i l'empresa obtindrà uns guanys de la seva inversió; és a dir, esdevindrà més rica.
- $r = i$ → la inversió és indiferent, l'empresa no es farà ni més rica ni més pobre
- $r < i$ → la inversió no s'ha de fer, ja que el valor del VAN donaria un resultat negatiu i l'empresa tindria pèrdues amb aquesta inversió.